

اکنونیست گران‌ترین و ارزان‌ترین شهرهای جهان در ۲۰۲۲ را معرفی کرد

در فهرست جدید اکنونیست از گران‌ترین و ارزان‌ترین شهرهای دنیا که به نوعی نشان‌دهنده قدرت اقتصادی این شهرهاست تهران بعد از دمشق و طرابلس جنگ‌زده سومین شهر ضعیف دنیا است.

به گزارش خبرنگاران گروه اقتصاد گزارش خبر، نظرسنجی «هزینه جهانی زندگی» یک نظرسنجی است که توسط واحد هوش و تحقیقات اکنونیست (EIU) دو بار در سال انجام می‌شود و قیمت بیش از ۲۰۰ محصول و خدمات در ۱۷۲ شهر جهان را مقایسه می‌کند. داده‌های این نظرسنجی که بیش از ۳۰ سال است انجام می‌شود، هر ماه مارس و سپتامبر توسط تیم جهانی محققان اکنونیست جمع‌آوری می‌شود. این نظرسنجی به گونه‌ای طراحی شده که مدیران منابع انسانی و مالی را قادر می‌سازد تا کمک هزینه زندگی را محاسبه کنند و بسته‌های جبرانی برای مهاجران و کارمندانی که به مأموریت فرستاده شده‌اند، تهیه کنند. همچنین می‌تواند توسط شرکت‌های تولید کننده کالاهای مصرفی و خدمات برای قیمت‌گذاری و سیاست‌گذاری‌های فروش استفاده شود.

سال‌ها که زندگی در جهان گران شد

بسیاری از کشورها در سراسر جهان با بحران هزینه زندگی دست و پنجه نرم می‌کنند که تاثیر آن در آخرین نظرسنجی هزینه زندگی اکنونیست هم مشخص است. در آخرین نظرسنجی، به طور متوسط، قیمت‌ها سالانه ۸.۱ درصد افزایش یافته است. این بالاترین نرخ تورم ثبت شده از زمان شروع نظرسنجی‌های دیجیتال هزینه زندگی از تقریباً ۲۰ سال پیش است. قیمت بنزین سریع‌ترین افزایش را داشته است، ولی هزینه آب، برق و مواد غذایی هم به شدت بالا رفته است.

با این حال، تورم بالا تنها عاملی نیست که رتبه‌بندی سالانه شاخص هزینه زندگی اکنونیست از گران‌ترین شهرهای جهان را تعیین می‌کند. قدرت ارز کشورها هم بر این رتبه‌بندی اثرگذار است. هنگامی قدرت ارز یک کشور بالاتر است به طور معمول تبدیل آن به دلار و محاسبه دلاری هزینه‌ها سطوح بالاتری را نشان می‌دهد. به طور عکس هم وقتی قدرت اقتصاد و ارز یک کشور ضعیف است، تبدیل هزینه‌های زندگی از ارز محلی به دلار سطوح قیمتی پایین‌تری را نشان می‌دهد.

البته باید توجه کرد که این مساله لزوماً به معنی هزینه کمتر و راحتی بیشتر زندگی در این شهرها نیست. زیرا به طور معمول زندگی در این شهرها که هزینه پایین‌تری دارد و به نوعی ارز و اقتصاد ضعیف‌تری دارند، به طور معمول با سطوح درآمدی بسیار پایین هم همراه است. چنین چیزی به این معنی است که هر چند هزینه‌ها کم است اما درآمد هم کم است. وقتی هزینه نسبی زندگی در این شهرها را محاسبه می‌کنیم (نسبت درآمد به هزینه) اتفاقاً اغلب جزو گران‌ترین و سخت‌ترین شهرها برای زندگی قرار می‌گیرند. به عنوان مثال در حالی در شاخص هزینه زندگی اکنونیست، دمشق ارزان‌ترین شهر جهان شده است اما هنگامی که قیمت مسکن به متوسط درآمد در این شهر را مقایسه کنیم، دمشق سخت‌ترین شهر جهان برای خرید خانه می‌شود.

عوامل ساختاری مانند رقابت یا تقاضای بالا نیز نقش کلیدی در تعیین هزینه زندگی دارند. از آنجایی که برای محاسبه شاخص هر شهر، قیمت‌های ارز محلی به دلار آمریکا تبدیل می‌شود، رتبه‌بندی اکنونیست نیز بر اساس نرخ مبادله در برابر دلار است. امسال با افزایش نرخ بهره توسط فدرال رزرو (فدرال رزرو، بانک مرکزی ایالات متحده) شاهد تقویت دلار در برابر بسیاری از ارزها بودیم. ترکیب این دو عامل، یعنی درآمد بالا و نرخ ارز قوی‌تر، سنگاپور و نیویورک را به صدر رتبه‌بندی شاخص هزینه زندگی در سال ۲۰۲۲ رسانده است و آن‌ها را به گران‌ترین شهرهای جهان تبدیل کرده است. ارز قوی‌تر و نرخ تورم بالاتر به این دو شهر این امکان را داده است تا تل‌آویو را که در رتبه‌بندی سال گذشته در رتبه اول قرار داشت، به رتبه سوم برسانند.

تهران چهارمین شهر تورم‌زده جهان

بحران هزینه زندگی بیشتر کشورهای جهان را تحت تاثیر قرار می‌دهد، به طوری که چندین شهر در نظرسنجی امسال از تورم بسیار بالایی رنج می‌برند. در استانبول، قیمت‌ها از سال گذشته بر حسب ارز محلی ۸۶ درصد افزایش یافته است، در بوئنوس آیرس آرژانتین ۶۴ درصد و در تهران ۵۷ درصد افزایش یافته است. بالاترین نرخ تورم هم در کاراکاس ونزوئلا است، جایی که قیمت‌ها از سال گذشته ۱۳۲ درصد افزایش یافته است. در حالی که این پیشرفت بزرگی نسبت به تورم ۲۵ هزار درصدی سال ۲۰۱۹ است، اما اکنونیست همچنان ونزوئلا را از میانگین‌های جهانی حذف می‌کند تا از انحراف در محاسبات جلوگیری شود.

محصولی که بیش از همه تورم‌زده شده بنزین است که قیمت آن به طور متوسط ۲۲ درصد بر حسب ارز محلی افزایش یافته است. این افزایش چشمگیر قیمت بنزین امسال باعث اعتراضات عمومی در چندین شهر در سراسر جهان از سریلانکا تا اسپانیا شده است. تفاوت در تورم قیمت بنزین در نظرسنجی امسال بسیار زیاد است، بسته به قدرت ارز هر شهر و میزان یارانه‌های دولتی. در استانبول و کلمبو (سریلانکا)، که سقوط ارزش ارز، قیمت نفت وارداتی را بسیار گران کرده است، قیمت بنزین به ترتیب ۱۴۸ درصد و ۱۸۹ درصد بر حسب ارز محلی افزایش یافته است. در شهرهای برزیل که خودش نفت خود را تولید می‌کند، قیمت بنزین در واقع از سال گذشته کاهش یافته است. دولت سابق از کنترل شرکت نفت دولتی پتروبراس برای پایین نگه داشتن قیمت‌ها و همچنین افزایش یارانه‌های سوخت در سال جاری استفاده کرد. تورم بالای کالاهای انرژی به این معنی است که قبوض آب و برق به طور متوسط ۱۱ درصد بر حسب ارز محلی افزایش یافته است. در غرب اروپا، در بحبوحه بحران انرژی، قیمت‌ها به طور متوسط ۲۹ درصد افزایش یافته است.

قیمت خودروها در جهان به طور متوسط ۹.۵ درصد افزایش یافته است، زیرا زنجیره تامین مواد اولیه خودرو به مشکل خورد و با کاهش تولید خودرو بسیاری از شهرها به مشکل خوردند. در همین حال، قیمت مواد غذایی و کالاهای خانگی با سرعت بیشتری نسبت به قیمت لباس و محصولات مراقبت شخصی افزایش یافته است. در مقابل، تورم کالاهای تولید داخل و خدمات تفریحی کاهش یافته است. این ممکن است نشان‌دهنده تقاضای ضعیف‌تر

باشد زیرا مصرف کنندگان هزینه را بر روی اقلام ضروری متمرکز کرده‌اند.

باشگاه رها شدگان

ارزان‌ترین شهرها در رتبه‌بندی اکونومیست دمشق، طرابلس و تهران هستند که نشان دهنده اقتصاد و ارزش ضعیف این کشورها است. دمشق و طرابلس اغلب در انتهای رتبه‌بندی هزینه زندگی قرار دارند. در محاسبه شاخص تهران در سال جاری، اکونومیست تصمیم گرفته است به جای نرخ ارز رسمی ۴۲۰۰ تومانی، از نرخ ارز واقعی‌تر بازار آزاد استفاده کند. در نتیجه، تهران اکنون سومین شهر ارزان‌قیمت در رتبه‌بندی مقایسه‌ای اکونومیست است، در حالی که سال گذشته رتبه بسیار بالاتری داشت. این اتفاق قدرت ضعیف و افت جدی اقتصاد ایران را نشان می‌دهد.

بیشترین رشد و افت‌ها

بزرگ‌ترین حرکات‌های صعودی، شهرهای مسکو و سنت پترزبورگ روسیه هستند که به ترتیب با ۸۸ و ۷۰ پله صعود در رتبه‌بندی قرار گرفته‌اند. قیمت‌های محلی در روسیه به دلیل تحریم‌های غرب افزایش یافته است. طبق بررسی اکونومیست از قیمت‌ها، تورم نقطه‌ای در مسکو اکنون ۱۷.۱ درصد است، در حالی که در سنت پترزبورگ به این میزان به ۱۹.۴ رسیده است.

از میان ده کشوری که بیشترین افت را در رتبه‌بندی اکونومیست دارند، شهرهای اروپایی مانند لوکزامبورگ و استکهلم پنج شهر را به خود اختصاص داده‌اند.

در حالی که تورم در اروپا افزایش یافته است، بحران انرژی که به دنبال تهاجم روسیه به اوکراین رخ داده، قاره را وارد رکود و کاهش ارزش پول در برابر دلار آمریکا کرده و در نتیجه شاخص‌های هزینه زندگی را برای برخی از شهرهای اروپایی کاهش می‌دهد. در اواخر ماه آگوست نرخ برابری یورو به دلار برای اولین بار در ۲۰ سال گذشته به کمتر از عدد یک سقوط کرد. ژاپن و کره جنوبی نیز شاهد کاهش ارزش پول بوده‌اند، در حالی که تورم ارز محلی در این کشورها نسبتاً کم شده است. این باعث کاهش شاخص‌های هزینه زندگی توکیو و سئول در مقایسه با نیویورک شده است.